Гомельскі універсітэт

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 3 (846) | Аўторак, 9 лютага 1993 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года | Выходзіць два разы ў месяц | Цана 1 руб.

НА ВУЧОНЫМ САВЕЦЕ

28-га студзеня г. г. адбылося чарговае пасяджэнне вучонага савета універсітэта. Першым па парадку дня быў заслуханы і абмеркаваны даклад прарэктара па навуковай рабоце прафесара А. М. Сердзюкова аб выніках навукова-даследчай работы і падрыхтоўкі навукова - педагагічных кадраў за 1992 год і задачах на 1993 год.

На вучоным савеце заслухана інфармацыя дэкана факультэта фізічнай культуры дацэнта Б. М. Зайцава аб арганізацыі навучальнага працэсу па спецыялізацыі «Лячэбная фізкультура і масаж».

Вучоны савет унёс некаторыя змяненні ў Статут ГДУ.

Па конкурсу загадчыкам кафедры вылічальнай матэматыкі і праграміравання выбраны дацэнт **М. І. Жадан,** загадчыкам кафедры бухуліку, кантролю і аналізу гаспадарчай дзейнасці — дацэнт **У. П. Бабына.** Дацэнтам кафедры эканамічных тэорый выбрана **Н. Ю. Дзмітрыева,** старшым выкладчыкам кафедры ўсеагульнай гісторыі — **І. П. Бязручка.** Кандыдат фізіка - матэматычных навук **А. Д. Хадалевіч** з кафедры алгебры і геаметрыі на конкурснай аснове рэкамендаваны да прысваення вучонага звання дацэнт.

НАРАДА Ў ГАРВЫКАНКОМЕ

У канцы мінулага месяца выканаўчы камітэт Гомельскага гарадскога Савета народных дэпутатаў правёў нараду рэктараў ВНУ, дырэктараў сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў і работнікаў гарадскога аддзела адукацыі. Яна была прысвечана праблеме выканання Закона аб мовах у нашай рэспубліцы. Нараду праводзіў намеснік старшыні гарвыканкома А. Ф. Зянчук. У шырокай дыскусіі па абмяркоўваемаму пытанню прынялі ўдзел рэктар нашага універсітэта член-карэспандэнт АН Беларусі Л. А. Шамяткоў і прарэктар па вучэбнай рабоце кандыдат філалагічных навук М. М. Воінаў.

СТУДЭНЦКАЯ АСАЦЫЯЦЫЯ ПРАФСАЮЗАЎ

Міністэрства юстыцыі рэспублікі выдала пасведчанне аб рэгістрацыі асацыяцыі прафсаюзных арганізацый студэнтаў вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў Беларусі.

Асноўная мэта дзейнасці новага грамадскага аб'яднання — абарона вучэбна-працоўных, сацыяльна - эканамічных, духоўных правоў і законных інтарэсаў навучэнцкай моладзі ў дзяржаўных органах улады і кіравання.

5-6 лютага на рэспубліканскай нарадзе, праведзенай Міністэрствам адукацыі, рэктары ВНУ Беларусі абмяркоўвалі актуальныя пытанні і праблемы, якія стаяць цяпер перад вышэйшай школай. Пэўнае адлюстраванне яны знайшлі і на старонках «Настаўніцкай газеты», якая ў падрыхтоўчы перыяд да нарады прадставіла слова рэктарам некаторых ВНУ і папрасіла іх адказаць на наступныя пытанні: **1. Якія станоўчыя перамены, на Ваш погляд, адбыліся ў жыцці вышэйшай школы за апошні час? 2. Якія праблемы вышэйшай адукацыі з'яўляюцца, на вашу думку, найбольш актуальнымі?**

На анкету «НГ» даў адказ і рэктар нашага універсітэта член-карэспандэнт АН Беларусі Л. А. Шамяткоў. Яго выступленне, якое мы прапануем увазе чытачоў, было змешчана ў «Настаўніцкай газеце» за 30 студзеня.

БЕДНАСЦЬ НАША АД НЕРАЗУМНАСЦІ

Мінула больш года з дня прыняцця Закона «Аб адукацыі ў Рэспубліцы Беларусь», але наша вышэйшая школа па-ранейшаму знаходзіцца ў стане разгубленасці: маскоўскія путы сарваны (ура! свабода!), а беларускія яшчэ не сплялі. Гэта не сум па кайданах і не папрок міністэрству і ўраду, а простая канстатацыя таго факта, што выкананне артыкула 26 Закона аб адукацыі адносна стварэння дзяржаўна-грамадскай сістэмы кіравання — надзвычай складаная і працаёмкая задача. Адсутнасць прававой базы — гэта не толькі галаўны боль рэктараў, але і адчуванне неабароненасці ў шматтысячнага калектыву работнікаў ВНУ. Нагадаем хаця б праблему забяспечанасці жыллём.

Са свабодай, што звалілася на нас, трэба абыходзіцца асцярожна. Многія ў нас прывыклі кіраваць і даваць парады толькі на аснове здаровага сэнсу, разважнасці. Але ж вельмі даўно яшчэ Канфуцый заўважыў, што роздум без навучання — небяспечны. З адным такім небяспечным роздумам чытач можа пазнаёміцца па артыкулу «Мы будзем жыць не горш, калі...», апублікаваным у газеце «Рэспубліка» 19 студзеня гэтага года. Яго аўтар дацэнт Е. Вераб'ёва ставіць пад сумненне неабходнасць выкладання матэматыкі і прыродазнаўчых навук наогул і патрабуе: «мінімум ведаў — для ўсіх, а для жадаючых — факультатыў». Даруйце, аднак яшчэ старажытныя грэкі даказалі, што вывучэнне матэматыкі — самы лепшы спосаб развіцця мыслення. Для новага прэзідэнта ЗША Клінтана ўсеагульная адукацыя і стварэнне нацыянальнай праграмы па матэматыцы і прыродазнаўчых навуках — важнейшая задача. Сумна, што дацэнт-дактарант гэтага не разумее. Відавочна, не ўсведамляюць гэтага і ў Беларускім навукова-даследчым інстытуце адукацы. У распрацаваным нядаўна гэтым інстытутам праекце Канцэпцыі выхавання прама сказана, што «наша тэхнічная цывілізацыя нясе ў сабе шмат негатыўных праяўленняў: разбурэнне маральных арыенціраў, сацыяльныя і экалагічныя катаклізмы, узмацненне бездухоўнасці, рост злачыннасці і многае іншае». Вось, аказваецца, хто вінаваты ва ўсіх нашых бедах. Гэта — тэхнары, інтэлектуалы!

Выклікае трывогу тое, як выконваецца Закон аб мовах. У мінулым годзе на яго рэалізацыю нам было асігнавана аж 70 тысяч рублёў. А ў нас ёсць нявыдадзеныя працы на мільёны рублёў. Неразумны фармалізм можа нанесці тут шмат шкоды. Зусім ясна, што Закон аб мовах стварае цяжкасці для беларусаў, пакалечаных таталітарным рэжымам, які адарваў іх ад роднай мовы. Але трэба добра ўяўляць, што той жа Закон можа стаць прававой асновай для спроб каланізацыі нашай рэспублікі. Хацелася б таксама звярнуць увагу і на тое, што пералік прафесій і спецыяльнасцей, па якіх навучанне ўстанаўліваецца на рускай або іншай мове, па Закону зацвярджаецца Саветам Міністраў Беларусі, але гэта не выканана. У літаральным сэнсе выканаць гэта немагчыма хаця б таму, што ў рэспубліцы няма зацверджанага пераліку спецыяльнасцей і прафесій. Акрамя таго, іх назвы пастаянна мяняюцца. А Закон выконваць трэба, няхай не літаральна, але па духу. Лепш за ўсё было б, калі б Савет Міністраў зацвердзіў групы спецыяльнасцей, для якіх магчыма выкладанне асобных прадметаў на рускай або іншай мове. Некаторыя ж дысцыпліны агульнанавуковага плана, на мой погляд, можна і нават патрэбна выкладаць на рускай мове, што якраз не супярэчыць артыкулу 27 Закона аб мовах, дзе гаворыцца аб мове навукі.

Больш за год, як Гомельскі універсітэт не можа атрымаць акт на землекарыстанне ў межах, вызначаных генеральным планам развіцця, зацверджаным на мясцовым і рэспубліканскім узроўнях. Такое ж становішча і ў іншых навучальных установах. Нам кажуць, што да Закона аб зямлі патрэбны падзаконныя акты, якія б вызначалі тэхналогію яго прымянення. А пакуль што дзейнічае ўстарэлае палажэнне, па якім адведзеная зямля можа быць адабрана, калі на працягу двух-трох гадоў на ёй нічога не будуецца. Вось і адкрылі ўжо на тэрыторыі універсітэта касцёл. А хіба ж можна за 2—3 гады стварыць сучасную навучальную ўстанову?

У мінулым годзе на летняй Алімпіядзе ў Барселоне студэнты Гомельскага універсітэта заваявалі чатыры медалі. Алена Рудкоўская ўдастоена залатой узнагароды за перамогу ў плаванні. Гэта выдатнае дасягненне, калі ўлічыць, што універсітэт не мае не толькі плавальнага басейна, але і ніводнага спартыўнага збудавання і добрага стадыёна. Гэта — вынік ранейшай палітыкі, калі ВНУ не дазвалялася нічога, затое розным ведамствам за дзяржаўныя грошы можна было пабудаваць усё, што захочацца. Вось і набудавалі такім чынам ведамасных стадыёнаў, спартыўных комплексаў, палацаў культуры, дамоў адпачынку. Цяпер у газетах можна прачытаць, што такія аб'екты ціха і без рэкламы пераходзяць у прыватныя рукі, а ВНУ, як і раней, застаюцца ні з чым. Гэту праблему можна вырашыць толькі на ўзроўні ўрада.

Як сказаў калісьці Пісараў, беднасць наша ад неразумнасці, а неразумнасць — ад беднасці. Баюся, што гэта прадказанне збудзецца, калі грамадства не ўсвядоміць, што неадукаваная краіна не можа жыць багата.

АБ ПАМЕРАХ ДЗЯРЖАЎНЫХ СТЫПЕНДЫЙ

Для выканання пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 31.12.92 г. № 800 Дзяржаўны камітэт Рэспублікі Беларусь па працы і сацыяльнай абароне насельніцтва пастанавіў:

Зацвердзіць і ўвесці з 1 студзеня 1993 г. новыя памеры дзяржаўных стыпендый:

1. У вышэйшых навучальных установах:

студэнтам, якія паспяваюць, — у памеры 2400 рублёў у месяц, у тым ліку тым, хто мае толькі добрыя, а таксама толькі добрыя і выдатныя адзнакі, — 2760 рублёў, а толькі выдатныя адзнакі — 3120 рублёў у месяц;

студэнтам з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, знаходзіліся пад апекай (апякунствам), дасягнулі 18-гадовага ўзросту да 1.03.91 г. і не атрымліваюць штомесячных грашовых выплат на ўтрыманне апякаемых (згодна з пастановай Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 5.02.91 г.), і якія выхоўваліся ў сем'ях родзічаў, што не афармілі апеку, у памеры 3170 рублёў у месяц, у тым ліку студэнтам, якія маюць толькі добрыя, а таксама толькі добрыя і выдатныя адзнакі, — 3530 рублёў, а толькі выдатныя адзнакі — 3890 рублёў у месяц;

студэнтам з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, што засталіся без апекі бацькоў, апекуноў (папячыцеляў), а таксама дзецям ваеннаслужачых, якія загінулі пры выкананні інтэрнацыянальнага абавязку, што знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні, — 1970 рублёў у месяц, у тым ліку студэнтам, якія маюць толькі добрыя, а таксама толькі добрыя і выдатныя адзнакі, — 2330 рублёў, а толькі выдатныя адзнакі — 2690 рублёў у месяц.

Студэнтам з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, што знаходзяцца на выхаванні ў апякунскіх (прыёмных) сем'ях і дзіцячых дамах сямейнага тыпу, якія атрымліваюць штомесячныя грашовыя выплаты на іх утрыманне, стыпендыі выплачваюцца на агульных падставах.

Студэнтам, якія знаходзяцца ў адпаведнасці з рашэннямі ўрада на поўным дзяржаўным забеспячэнні, — у памеры 960 рублёў у месяц, у тым ліку студэнтам, якія маюць толькі добрыя, а таксама

(Заканчэнне на 2-й стар.).

З ЮБІЛЕЕМ!

Савет ветэранаў вайны, працы і Узброеных Сіл, рэктарат і прафком універсітэта сардэчна віншуюць з 80-гадовым юбілеем ветэранаў вайны і працы Цімафееву Зою Емяльянаўну і Сіманава Вячаслава Рыгоравіча і жадаюць ім моцнага здароўя, бадзёрасці духу і дабрабыту.

АБ ПАМЕРАХ ДЗЯРЖАЎНЫХ СТЫПЕНДЫЙ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.).

толькі добрыя і выдатныя адзнакі, — 1320 рублёў, а толькі выдатныя адзнакі — 1680 рублёў у месяц;

студэнтам з ліку воінаў-інтэрнацыяналістаў — у памеры 2940 рублёў у месяц, у тым ліку студэнтам, якія маюць толькі добрыя, а таксама толькі добрыя і выдатныя адзнакі, — 3300 рублёў, а толькі выдатныя адзнакі — 3660 рублёў у месяц, з іх, якія знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні, адпаведна — 1860, 2200 і 2580 рублёў у месяц;

студэнтам з ліку былых ваеннаслужачых, якія сталі інвалідамі па прычыне ранення, кантузіі, калецтва або захворвання, атрыманых пры выкананні інтэрнацыянальнага абавязку, у памеры 3650 рублёў у месяц, у тым ліку студэнтам, якія маюць толькі добрыя, а таксама толькі добрыя і выдатныя адзнакі, — 4010 рублёў, а толькі выдатныя адзнакі — 4370 рублёў у месяц. Указаным студэнтам, якія знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні, адпаведна — 2240, 2600, 2960 рублёў у месяц;

студэнтам, якія навучаюцца па спецыяльнасці 01.01. «Матэматыка» ў дзяржаўных універсітэтах, 01.02. «Прыкладная матэматыка», 01.03. «Механіка», 22.04. «Праграмнае забеспячэнне вылічальнай тэхнікі і аўтаматызаваных сістэм» — у памеры 3000 рублёў у месяц, незалежна ад курса навучання, у тым ліку студэнтам, якія маюць толькі добрыя, а таксама толькі добрыя і выдатныя адзнакі, — 3360 рублёў, а толькі выдатныя адзнакі — 3720 рублёў у месяц;

студэнтам за асаблівыя поспехі ў вывучэнні асобных дысцыплін і навукова-тэхнічнай творчасці можа ўстанаўлівацца персанальная стыпендыя савета ВНУ ў памеры 3150 рублёў у месяц;

імянныя стыпендыі ўсіх відаў — 4100 рублёў у месяц;

памер стыпендыі аспірантам вышэйшых навучальных устаноў і навукова-даследчых устаноў, якія паступілі на вучобу непасрэдна пасля заканчэння навучальнай установы, а таксама з практычнай работы са стажам да аднаго года пасля заканчэння навучальнай установы, і замежным аспірантам устанаўліваецца ў памеры 6000 рублёў у месяц;

аспірантам вышэйшых навучальных устаноў і навукова-даследчых устаноў, якія паступілі на вучобу з практычнай работы па профілю навуковай спецыяльнасці са стажам работы звыш аднаго года, стыпендыі выплачваюцца ў памеры службовых акладаў (ставак), разлічаных зыходзячы з устаноўленага Саветам Міністраў памеру тарыфнай стаўкі першага разраду і тарыфнага каэфіцыента, вызначаемага па Адзінай тарыфнай сетцы рабочых і служачых народнай гаспадаркі, які адпавядае пасадзе, займаемай да паступлення ў аспірантуру па профілю навуковай спецыяльнасці;

У апошні час наш універсітэт значна пашырыў свае сувязі з замежнымі краінамі, ажыццяўляе з імі навукова-тэхнічнае супрацоўніцтва шляхам удзелу ў міжнародных канферэнцыях, семінарах, сімпозіумах, праходжаннем навуковых стажыровак, работай выкладчыкаў у развіваючыхся краінах, прыёмам замежных спецыялістаў. Вялікую работу ў гэтым напрамку вядзе аддзел міжнародных сувязей ГДУ. Са спецыялістам гэтага аддзела Т. В. Яромінай гутарыць карэспандэнт нашай газеты.

ПАШЫРАЕЦЦА МІЖНАРОДНАЕ СУПРАЦОЎНІЦТВА

— Таццяна Васільеўна, выхад нашага універсітэта на міжнародную арэну сведчыць аб яго высокім патэнцыяле, прызнанні ў шырокіх замежных колах. Хацелася б даведацца больш падрабязна аб тым, у якія краіны выязджалі нашы вучоныя на міжнародныя канферэнцыі, навуковыя стажыроўкі і якія гэта прынесла канкрэтныя вынікі?

— У мінулым годзе для ўдзелу ў міжнародных канферэнцыях, на навуковыя стажыроўкі і для выступлення з навуковымі дакладамі выязджала 6 вучоных нашага універсітэта. Прарэктар па навуковай рабоце прафесар А. М. Сердзюкоў і начальнік НДС к. ф.-м. н. Г. С. Міцюрыч удзельнічалі ў II міжнародным кангрэсе «Апошнія дасягненні ў галіне аэра- і структурнага шуму і вібрацыі», які праходзіў у г. Обарн (штат Алабама, ЗША). На яго былі прадстаўлены два даклады, аўтарамі якіх з'яўляюцца І. В. Семчанка, А. М. Сердзюкоў, С. А. Хахомаў; Г. С. Міцюрыч, В. П. Зялёны, В. В. Свірыдава, А. М. Сердзюкоў. У працэсе абмеркавання гэтага даклада і наступных сустрэч былі разгледжаны пытанні як чыста навуковага напрамку, у прыватнасці, па ўзбуджэнню і ўзмацненню акустычных хваляў, лазернай генерацыі гуку, так і дзелавога характару. Прадстаўнікі шэрагу замежных фірм і арганізацый былі праінфармаваны аб патэнцыяльных магчымасцях Гомельскага рэгіёна, выказваліся прапановы па стварэнню сумесных прадпрыемстваў у галіне лазернай тэхналогіі. Прафесарам Обарнскага універсітэта Крокерам былі выказаны сустрэчныя прапановы па магчымасці стварэння сумесных прадпрыемстваў у галіне кантролю за шумам і вібрацыямі з прымяненнем лазерных прыбораў.

Начальнік НДС Г. С. Міцюрыч і аспірант кафедры оптыкі В. П. Зялёны прымалі таксама ўдзел у 5-гадовай школе па акустыцы, якая праходзіла ў г. Гданьску. На ёй яны выступілі з навуковымі дакладамі.

Навуковую стажыроўку ў Амстэрдамскім універсітэце прайшоў к. ф.-м. н., дацэнт А. П. Кармазін.

Па запрашэнню сакратара па навуцы і тэхналогіі Аргенцінскай Рэспублікі для чытання лекцый па фізічных навуках ва універсітэце Буэнас-Айрэса, азнаямлення з дзейнасцю розных навукова-тэхнічных арганізацый краіны і ўдзелу ў калёквіўмах з калегамі і прадпрымальнікамі, якія маюць адносіны да вышэйуказанай тэматыкі, выязджаў к. ф.-м. н. А. А. Савёнак. ~~маюць адносіны да вышэй~~

Асістэнт кафедры беларускай мовы В. І. Капітонейка знаходзіцца зараз на стажыроўцы па ўдасканальванню польскай мовы ў Варшаўскім універсітэце. І зусім нядаўна прарэктар па навуковай рабоце прафесар А. М. Сердзюкоў і дэкан фізічнага факультэта І. В. Семчанка прымалі ўдзел у міжнароднай канферэнцыі фізікаў, якая праходзіла ў Фінляндыі.

Удзел у міжнародных канферэнцыях, стажыроўкі за мяжой дазволілі выявіць найбольш перспектыўныя напрамкі ў галінах навукі, садзейнічалі ўстанаўленню цесных кантактаў з замежнымі спецыялістамі.

— Усё больш цесным і плённым становіцца супрацоўніцтва паміж ГДУ і вышэйшымі навучальнымі ўстановамі Кітая. Наладжаны таксама кантакты вучоных фізічнага факультэта нашага універсітэта з калегамі Чэхіі, Польшчы...

— Так, у рамках заключанага дагавору аб навукова-тэхнічным супрацоўніцтве паміж Пекінскім педагагічным універсітэтам і ГДУ імя Ф. Скарыны ў нас на філалагічным факультэце працуюць выкладчыкі кітайскай мовы: прафесар, загадчык кафедры лексікі Пекінскага педагагічнага універсітэта Хань Шыцзі (працаваў з сакавіка па кастрычнік мінулага года) і старшы выкладчык педагагічнага універсітэта Го Цзюн Фань (працуе з кастрычніка мінулага года). А па падпісанаму яшчэ ў 1991 годзе дагавору аб супрацоўніцтве паміж гэтай вышэйшай навучальнай установай Кітая і ГДУ на факультэце рускай мовы чыталі лекцыі загадчык кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства дацэнт У. І. Коваль, а зараз там знаходзіцца дэкан філалагічнага факультэта У. Д. Еўтухоў.

Рэктар ГДУ прафесар Л. А. Шамяткоў і першы прарэктар прафесар М. В. Селькін па запрашэнню Міністэрства энергетычных рэсурсаў Кітая ў канцы мінулага года выязджалі ў г. Пекін з мэтай абмеркавання пытанняў навуковага і вучэбнага супрацоўніцтва і падпісання дакументаў у гэтай галіне, а таксама дакументаў з мэтай стварэння сумесных прадпрыемстваў культурна-навукова - эканамічнага супрацоўніцтва. У выніку паездкі была дасягнута дамоўленасць па пытанню супрацоўніцтва з Сіаньскім універсітэтам Міністэрства энергетычных рэсурсаў, а таксама фірмамі гэтага універсітэта па стварэнню сумесных прадпрыемстваў разам з гандлёвымі фірмамі г. Гомеля. Л. А. Шамяткоў наведаў таксама Янчжоўскі педагагічны інстытут, дзе выступіў з лекцыямі і правёў абмеркаванне з кіраўніцтвам інстытута па пытаннях вучэбна-навуковага супрацоўніцтва. У выніку было падпісана пагадненне аб супрацоўніцтве і падрыхтоўцы кітайскіх студэнтаў у нашым універсітэце.

У мінулым годзе працягвалася работа па заключанаму раней 5-гадоваму дагавору аб навукова-тэхнічным супрацоўніцтве паміж кафедрай оптыкі ГДУ і кафедрай хімічнай фізікі Карлава універсітэта (г. Прага). Навуковы кіраўнік — прафесар А. М. Сердзюкоў, выканаўцы — к. ф.-м. н. Г. С. Міцюрыч, к. ф.-м. н. І. В. Семчанка, старшы навуковы супрацоўнік А. Ц. Малашчанка. Чэшскія калегі выканалі эксперыментальную частку даследавання і запісалі фотаакустычныя спектры паглынання шэрагу фотахімічных спалучэнняў. У лабараторыі фотаакустычнай спектраскапіі кафедры оптыкі ГДУ распрацаваны варыянт тэорыі фотаакустычнага эфекту з улікам фазавых пераўтварэнняў і роду для ізатропных аптычна актыўных асяроддзяў.

У адпаведнасці з дагаворам аб супрацоўніцтве кафедрай оптыкі праводзіліся таксама сумесныя распрацоўкі з лабараторыяй акустычных вымярэнняў Інстытута фундаментальных даследаванняў Польскай акадэміі навук (г. Варшава). Вынікі даследавання абмяркоўваліся на 5-й Міжнароднай школе па акустыцы і яе прымяненню ў г. Гданьску вясной мінулага года. Дасягнута дамоўленасць аб працягу далейшых кантактаў у галіне фотаакустычнай спектраскапіі і запланавана хуткая сустрэча ў г. Варшаве па пытанню канкрэтызацыі рабочай праграмы сумесных даследаванняў.

— Як вядома, наш універсітэт прымаў і ў сябе замежных спецыялістаў, бо ім у нас таксама ёсць на што паглядзець, з чым пазнаёміцца. Якія краіны прадстаўлялі нашы госці?

— Гэта ўжо названыя вышэй выкладчыкі Пекінскага педагагічнага універсітэта, а таксама дацэнт Янчжоўскага педагагічнага інстытута Го Вэньбінь, які знаходзіўся на навуковай стажыроўцы на кафедры алгебры і геаметрыі нашага універсітэта (навуковы кіраўнік — Л. А. Шамяткоў). Вынікам стажыроўкі стала абарона ім дысертацыі ў Інстытуце матэматыкі АН Беларусі і прысваенне вучонай ступені доктара філасофіі ў галіне фізікі і матэматыкі.

Восенню мінулага года па запрашэнню рэктарата ва універсітэце знаходзіўся начальнік Упраўлення міжнародных сувязей Міністэрства энергетыкі Кітайскай Народнай Рэспублікі Ванг Е. Мэтай прыезду было абмеркаванне пытанняў падрыхтоўкі спецыялістаў для КНР, адкрыццё навукова-эканамічнага цэнтра для кітайскіх студэнтаў і кітайскіх грамадзян, якія пражываюць на тэрыторыі Беларусі.

Прымаў удзел у пасяджэнні Гомельскага гарадскога алгебраічнага семінара прафесар Манчэстэрскага універсітэта Брайт Хартлі. Яго даклад быў прысвечаны адной з актуальных праблем тэорыі груп.

На кафедры оптыкі з рабочым візітам знаходзіўся прафесар Хельсінскага універсітэта, дырэктар лабараторыі электрамагнітызму доктар Ары Сіхвала. У нашым універсітэце ён азнаёміўся з асноўнымі напрамкамі навуковай работы на фізічным факультэце, наведаў яго навуковыя лабараторыі, выступіў на навуковым семінары кафедры оптыкі з дакладам «Аптычныя ўласцівасці бі-ізатропных асяроддзяў». Дасягнута дамоўленасць аб навуковым супрацоўніцтве паміж ГДУ і Хельсінскім тэхналагічным універсітэтам.

— Падагульняючы нашу размову, што можна сказаць аб выніках супрацоўніцтва нашага універсітэта з замежжам і яго далейшых перспектывах?

— У цэлым трэба адзначыць карыснасць сустрэч на міжнародным узроўні, дзе ёсць магчымасць атрымаць арыгінальную інфармацыю з паведамленняў вядучых вучоных свету, азнаёміцца з вышэйшай школай розных краін, устанавіць дзелавыя і асабістыя кантакты з вядучымі спецыялістамі. А гэта вельмі важна ў справе ўмацавання і развіцця міжнароднага супрацоўніцтва і найбольшага прызнання навуковых заслуг Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Ф. Скарыны.

Гутарыла Т. ДУБЯК.

ЦІ ЁСЦЬ У НАС ГАСПАДАР?

Універсітэт. Храм навукі. Сюды адусюль з'язджаюцца масы студэнтаў. Яны расцякаюцца па шматлікіх аўдыторыях, лабараторыях, камп'ютэрных класах, чытальных залах бібліятэк. У сярэдзіне дня іх змяняе новая хваля — другая змена. А па вечарах праводзіць свае заняткі падрыхтоўчае аддзяленне. І так цэлы дзень: універсітэт у пастаянным руху. Здаецца, што ўсе: падлога, мэбля, дзверы пад напорам маладых і здаровых сіл не вытрымаюць, вось-вось разваляцца. І сапраўды, калі прайсціся вечарам па калідорах, аўдыторыях ГДУ, то ўбачыш карціну далёкую ад прывабнай: частка мэблі канчаткова выйшла са строю, дзверы разбіты, вокны не закрываюцца, на падлозе смецце, памяшканні пракураны. Навокал скразнякі і холад.

Вучэбныя аўдыторыі ўбіраюцца праз дзень-два, а то і праз тыдзень. Да дошак наогул ніхто не дакранаецца. Мэблю рамантуюць толькі па заяўках.

У такіх далёкіх ад нармальных умовах мне давялося прымаць залікі і экзамены нядаўняй сесіі. Вось канкрэтны прыклад. 26 студзеня ў аўдыторыі 5-19 галоўнага корпуса мне трэба было прымаць залік. Але тут выбілі аконнае шкло і няцяжка здагадацца, якая ў ёй была тэмпература, калі на вуліцы стаяў мароз. Студэнты вымушаны былі шукаць іншую аўдыторыю. А яна аказалася цеснай і некаторым нават давялося стаяць. Праз суткі, пасля афармлення неабходнай заяўкі, шыбу тут уставілі, аднак смецце так ніхто і не прыбраў. Давялося звяртацца да прарэктара па гаспадарчай частцы. І толькі праз два дні аўдыторыю прывялі ў парадак.

Пройдзем яшчэ раз па пятым паверсе галоўнага корпуса. У дальніх кутках лекцыйных аўдыторый завалы з паламанай мэблі, кідаюцца ў вочы смецце, акуркі. На сценах дошкі, на якіх немагчыма пісаць (можа пакрыць іх смалой, як рабілі раней?). Крэйда шэрая, ануч, каб сціраць з дошак напісанае, няма. Адкрыю сакрэт: некаторыя выкладчыкі носяць з сабою крэйду і анучы, засталося навучыцца цягаць яшчэ і дошкі.

І апошняе. Карпусы універсітэта прама на вачах ператвараюцца ў месцы для курэння. Часам сюды трапляюць групы падлеткаў, бадзяюцца па калідорах без пэўнай мэты. Лабаранты не заўсёды здаюць ключы, пакідаюць на ноч лабараторыі з незачыненымі вокнамі і ў іх з раніцы займацца немагчыма, бо холадна.

У. ДАЙНЭКА,
дацэнт кафедры эканамічных тэорый.

ПАТРЭБНА АБНАВІЦЬ ДАВЕДКІ

Каля кас універсітэта былі вывешаны паведамленні аб тым, што выкладчыкі і супрацоўнікі ГДУ павінны былі ў студзені г. г. прадставіць у бухгалтэрыю з жыллёва-камунальных кантор абноўленыя даведкі на права атрымання дапамогі, звязанай з вынікамі аварыі на ЧАЭС. Студэнты абавязаны прадставіць такія даведкі з сельсаветаў, на тэрыторыі якіх жывуць іх бацькі. Аднак ва ўстаноўлены тэрмін ад многіх членаў універсітэцкага калектыву такія даведкі ў бухгалтэрыю не паступілі. Гэта з'явілася адной з прычын неналічэння чарнобыльскай дапамогі за студзень. Таму бухгалтэрыя просіць тых, хто не выканаў яе патрабаванні, прадставіць указаныя даведкі не пазней 15 лютага 1993 года.

НАВУКОВЫЯ СТАЖЫРОЎКІ

У КРАІНЕ З ДЗВЮМЯ НАЗВАМІ

(Заканчэнне. Пачатак у № 1).

ЗНАЕМСТВА з Нідэрландамі ў мяне пачалося з Амстэрдама, горада больш чым з 800-гадовай гісторыяй. Амстэрдам прайшоў шлях ад маленькай рыбацкай вёсачкі да афіцыйнай сталіцы краіны. Вёсачка была заснавана на беразе ракі Амстэл. Для абароны яе ад бушуючага мора спатрэбілася ўзвесці дамбу—па-галандску «дам». Так з'явілася і першая назва горада Амстэлледаме, што ў перакладзе азначае «дамба на рацэ Амстэл».

Люты — не турысцкі перыяд для Амстэрдама. Зімой горад жыве крыху сумным і аднастайным жыццём. Надвор'е ж мяняецца амаль імгненна. Мокры снег, затым вільготны вецер з мора і дождж, потым на пяць хвілін сонца... І так, практычна, па некалькі разоў на працягу кожнай гадзіны. Таму першыя ўражанні былі не самыя добрыя і прыемныя. Чамусьці перш за ўсё запамятаўся першы дзень. Каб дабрацца да горада, давялося зноў вярнуцца ў аэрапорт, а затым на цягніку даехаць да цэнтральнай станцыі Амстэрдама. У Галандыі часцей за ўсё даводзілася карыстацца менавіта чыгуначным транспартам як адным з самых зручных. Расклад цягнікоў складзены так, што з любога пункта можна выехаць на працягу паўгадзіны ў любым напрамку.

□

АМСТЭРДАМСКІ УНІВЕРСІТЭТ

У міжнародным аддзеле універсітэта г. Амстэрдама мяне сустрэлі вельмі добразычліва. Цярпліва, растлумачваючы па некалькі разоў, далі неабходную на першы час інфармацыю. У далейшым мне не раз давялося пераконвацца ў дзелавітасці і прафесіяналізме супрацоўнікаў гэтага аддзела. Тут усё прадугледжана да драбніц.

Такім чынам, на дзевяць месяцаў я — студэнт матэматычнага факультэта універсітэта г. Астэрдама. Атрымаў сваю першую стыпендыю, з большай часткай якой развітаўся тут жа, і ключы ад пакоя ў інтэрнаце. Праўда, пакой пакуль што толькі на першыя паўтара месяца, аб чым я быў пісьмова папярэджаны. Заплаціць за яго давялося за два месяцы наперад, так званы гарантыйны ўзнос. Універсітэт не мае дастаткова жылля для ўсіх студэнтаў, там нават існуе чарга на яго. Кошт пакоя каля 220 долараў у месяц, амаль столькі, як і ў прыватным сектары. Аднак інтэрнат знаходзіцца ў цэнтры горада, што вельмі зручна, і твае суседзі — студэнты. Канешне, умовы жыцця ў ім адрозніваюцца ад таго, з чым даводзіцца сутыкацца ў нашых інтэрнатах. У тым крыле паверха, дзе я жыў, было 15 пакояў, Суседзі аказаліся ў асноўным галандцы, некалькі іспанцаў, чыліец і сям'я з Паўднёвай Афрыкі. У вольны час, па вечарах, мы часта гутарылі ў прасторнай кухні каля тэлевізара.

У Амстэрдаме няма студэнцкага гарадка. Будынкі універсітэта знаходзяцца ў розных месцах горада, але ў асноўным у цэнтральным раёне. Універсітэту Амстэрдама — 350 гадоў. Гэта не самы старажытны універсітэт у Нідэрландах. У ім вучыцца на сённяшні дзень на 15 факультэтах 27 тысяч студэнтаў. Найбольш прэстыжнымі, на мой погляд, лічацца медыцынскі, стаматалагічны, юрыдычны, эканамічны, сацыялагічны, філалагічны факультэты і факультэт мастацтваў. Кожны з іх мае свой будынак, часам іх некалькі.

Адным з першых ва універсітэце быў заснаваны матэматычны факультэт. Першыя студэнты - матэматыкі з'явіліся тут яшчэ ў XVII стагоддзі. Сёння пяціпавярховы будынак матфака знаходзіцца на ціхай вуліцы, побач з заалагічным садам на беразе маляўнічага канала, дзе часта прама пад вокнамі плавалі лебедзі. Большую частку свайго часу ў Галандыі я правёў менавіта тут, у гэтым утульным месцы.

Маім кіраўніком быў назначаны доктар Рычард ван дэр Валь, адзін са старэйшых дацэнтаў матэматычнага факультэта. Цяпер я з удзячнасцю ўспамінаю аб яго дапамозе і нашай сумеснай рабоце. На сваё вялікае здзіўленне я ўбачыў, што для студэнтаў на факультэце ёсць усяго толькі адна лекцыйная зала, некалькі вялікіх камп'ютэрных класаў і толькі чатыры аўдыторыі. Усе астатнія пакоі займаюць выкладчыкі. Кожны доктар мае асобны кабінет з дошкай. Аспіранты могуць сядзець па два чалавекі ў пакоі, але стол і камп'ютэр кожнаму — гэта там прабавязкова. Ты можаш працаваць у сваім пакоі з 8.00 да 23.00 у буднія дні і з 8.00 да 17.00 — у суботу. На факультэце адсутнічаюць кафедры. Ёсць некалькі вядучых спецыялістаў, у асноўным гэта даволі маладыя прафесары. Ніколі не даводзілася сустракаць там больш двух дактароў, якія працуюць па адной тэматыцы. Прыём на работу ажыццяўляецца па кантракту. Прычым, часцей за ўсё на тры-чатыры гады. Прынята запрашаць ва універсітэт вядомых вучоных для работы на 1—2 гады. Усё накіравана на абнаўленне, больш за ўсё там баяцца застою ва ўсім. Многія выкладчыкі і супрацоўнікі штодзённа прыязджаюць на работу ва універсітэт з іншых гарадоў, часам размешчаных далёка ад Амстэрдама. Так, Рычард ван дэр Валь штодзённа прыязджаў на работу на цягніку амаль за 200 км. Дыпломаў дацэнта і прафесара там няма. Таму працуючы на пасадзе прафесара, трэба выконваць нагрузку прафесара, на пасадзе дацэнта — нагрузку дацэнта. Права на высокую зарплату дае якасць тваёй працы. А працаваць галандцы умеюць і любяць. Прычым, гэта можна сказаць не толькі аб выкладчыках, але і аб студэнтах. Выпадковыя людзі на факультэце, як правіла, не затрымліваюцца. Усяго летась на І курс было прынята 34 студэнты-матэматыкі, а закончылі вучобу, здаецца, 14 чалавек. Гэта з улікам таго, што тут адсутнічаюць уступныя экзамены. Кожны жадаючы, канешне, з адпаведнай адукацыяй можа прыйсці вучыцца ва універсітэт. За вучобу трэба плаціць. Маладыя людзі з малазабяспечаных сем'яў могуць вучыцца за кошт дзяржавы, але потым, калі паступяць на работу, яны вяртаюць затрачаныя на іх грошы.

Амаль палова выпускнікоў мінулага года рыхтавала дакументы для паступлення ў аспірантуру. Сістэма адзнак — дзесяцібальная. Больш за ўсё мяне здзівіла сесія, адсутнасць у час яе дрыжачых маладых людзей перад дзвярыма ў пакой экзаменатара. Тут кожны паважае сябе, а значыць, і сваіх маладых і старэйшых калег. Экзамены ў асноўным пісьмовыя. Прычым, ліст з адзнакай за экзамен, нават за кантрольную работу, дасылаецца выкладчыкам у пісьме студэнту дадому. А калі экзамен вусны, то, як правіла, без пары кубкаў кавы ён не абыходзіцца.

Асобна трэба сказаць аб бібліятэцы. Тут ёсць практычна ўсе спецыяльныя часопісы. Калі патрэбнай вам кнігі не аказалася ў бібліятэцы універсітэта ў Амстэрдаме, то на экране камп'ютэра вы прачытаеце, у якім іншым універсітэце Галандыі вы зможаце яе атрымаць. Наогул, перш за ўсё, у гэтай краіне здзіўляе атмасфера спакою. Яна адчуваецца ў нетаропкім і размераным жыцці галандцаў. Галоўнае — знайсці работу, а для гэтага неабходна атрымаць адпаведную прафесіянальную падрыхтоўку.

□

СТАЛІЦА НІДЭРЛАНДАЎ

АМСТЭРДАМ лічыцца буйным турысцкім цэнтрам. Сёння ў ім больш 50-ці музеяў і 70-ці тэатраў. Мне не хапіла часу і грошай, каб пабываць у кожным з іх. Але ўбачыў усё ж нямала. Вельмі спадабаліся калекцыі музея Ван Гога і Марскога гістарычнага музея. У Рэйкс музеі выстаўлены многія работы Рэмбрандта, і сярод іх шырока вядомая — «Начны дазор». Гэта славутая карціна, да якой галандцы адносяцца з асаблівым гонарам і любоўю. Але не толькі колькасць музеяў і тэатраў прываблівае турыстаў. Увесь Амстэрдам пранізаны воднымі каналамі. Цяжка паверыць, але сёння ў ім каля 160 каналаў і 1300 мастоў. Агульная працягласць каналаў толькі ў цэнтральнай частцы горада дасягае 110 км. Амстэрдамскія масты амаль усе разводныя. Інакш нельга, каналы і ў ранейшыя часы і зараз суднаходныя. Вузкія вулачкі і набярэжныя, дамы з вострымі дахамі, якія стаяць прама каля вады, і чырвона-белыя фасады — усё гэта стварае асаблівую ўтульнасць і зачараванне Амстэрдама. Амаль кожны будынак мае сваё аблічча, свае ў чымсьці непаўторныя рысы. Старое і новае, вялізнае мадэрновае казіно «Галандыя» і домік Рэмбрандта, усё цесна пераплятаецца на вуліцах горада. Галандцы ахоўваюць і ўтрымліваюць у парадку кожны камень, які мае адносіны да іх гісторыі. У Амстэрдаме не было разбурана амаль нічога, што ўяўляла б сабой нейкую гістарычную каштоўнасць. І ўжо толькі па гэтаму можна меркаваць аб многім, расказваючы аб Галандыі і яе народзе. Ён свята захоўвае свае традыцыі і памятае, адкуль ідуць яго карэнні. У Амстэрдаме, горадзе з 800 тысячамі жыхароў, больш 300 гасцініц. Вы можаце знайсці гасцініцу за 50 і 1500 долараў за суткі. Прычым, у апошняй месцы не пустуюць. Тут прывыклі ўлічваць інтарэсы і грашовыя магчымасці кожнага прыязджаючага.

У памяць аб першай дамбе, якая дала імя гораду, амстэрдамцы назвалі цэнтральную плошчу Дам. На ёй знаходзіцца Каралеўскі палац, у будынку якога доўгі час была гарадская ратуша. На гэтай плошчы мне пашчасціла двойчы на ўрачыстых цырымоніях даволі блізка ўбачыць Беатрыс — каралеву Нідэрландаў. Ад плошчы Дам разыходзяцца цэнтральныя вуліцы і вулачкі са шматлікімі гандлёвымі радамі, рэстаранамі і кафэ, якіх налічваецца па некалькі ў кожным будынку. Тут жа знаходзіцца музей васковых фігур мадам Цюсо і адзін з буйнейшых універмагаў Амстэрдама. Плошча Дам амаль заўсёды шматлюдная. Праз кожныя некалькі мінут на плошчу прыязджаюць новыя групы турыстаў. Цяпер мне здаецца, што аб гэтым горадзе я мог бы расказваць гадзінамі.

Галандцы па-свойму любяць спорт. Тут шмат адкрытых спартыўных пляцовак і тэнісных кортаў, ну і, зразумела, стадыён, на якім праводзіліся Алімпійскія гульні 1932 года.

Расказваючы аб жыцці ў Амстэрдаме, трэба заўважыць, што калі ў цябе ёсць грошы, ты зможаш атрымаць усё, што толькі пажадаеш. Ніякіх чэргаў, ні забарон. Усё можна атрымаць, не выходзячы з дому, заказаўшы па тэлефоне.

Я штодзённа хадзіў па вузкіх вулачках Амстэрдама, па яго мастах і набярэжных. Цяпер я часта ўспамінаю тыя мінуты з сумам і пяшчотай. За дзевяць месяцаў горад стаў для мяне чымсьці блізкім і родным. У ім ёсць штосьці асаблівае, што прымушае цябе спыніцца і задумацца аб жыцці і сваім месцы ў ім.

НА ЗДЫМКУ: каля будынка нацыянальнага музея Нідэрландаў.

А. КАРМАЗІН,
прарэктар па кадрах і сацыяльна-бытавых пытаннях, кандыдат фізіка-матэматычных навук, дацэнт.

ЛІДЭР

ПАКУЛЬ НЕ ДРЭННА, НУ І ШТО?!

(ГРУПА «ШАХ»)

Прыкладна каля васьмі гадоў назад на сусветнай сцэне зарадзіўся новы накірунак самага хуткага, тэхнічнага і гучнага адгалінавання хэві-мэтал рока — трэш. Адным з першых ужыў гэты тэрмін у сваёй размове Пол Макартні, расказваючы аб тых новых групах, якія яму больш за ўсё не падабаюцца. Размова ішла аб «Энтрэкс» і «Слейер». Новы накірунак з тых часоў значна відазмяніўся, удасканаліўся і пачаў развівацца па сваіх жанравых законах. І на сённяшні дзень мы можам гаварыць што трэш (як зрэшты і адзін з яго накірункаў грынд — кор) з пафлядоўнасцю чынгізханаўскіх полчышчаў заваёўвае музычны рынак не толькі ў Амерыцы, але і ва ўсім свеце.

Адной з першых груп, якая ўзяла ў якасці арыенціра падобную музыку ў нас, стала група «Шах», запісаўшая свае першыя кампазіцыі ў 1985 годзе.

Першапачаткова ў састаў групы акрамя заснавальніка, гітарыста і вакаліста Антоніа Гарсіа ўвайшлі ўдарнік Андрэй Сазонаў, басіст Мігель Жамчужны. З першых дзён свайго існавання група ўзяла арыентацыю на заваяванне заходняга рынку, што ў выніку адбілася на іх творчасці: выдатная тэхніка ігры, класічная пабудова выконваемых кампазіцый і англамоўныя тэксты, выконваемыя, на думку спецыялістаў, практычна без акцэнту. Усе гэтыя рысы і сталі прычынай таго, што група «Шах» у айчыннай рок-музыцы стаіць некалькі адасоблена. У 1985-1986 г. г. група запісвае кампазіцыі «Метал файт» («Металічны бой»), «Мэсдон маст дай» («Мэсдон павінен загінуць»), «Попел з праху», «Брудная металічная раса». Лепшай з песень «Шаха» стала кампазіцыя «Кілінг Мэшын» («Машына-забойца» з вельмі моцным антымілітарысцкім і пацыфісцкім тэкстам. Крыху пазней была запісана этапная кампазіцыя «Дэмнд Сінэр» («Пракляты грэшнік»), якая і па сённяшні дзень з'яўляецца адной з лепшых у творчасці групы.

Пасля выхаду гэтых кампазіцый аб групе загаварылі ў вялікай прэсе. Пачаліся гастролі і рэпетыцыі на высокаякаснай апаратуры. Група пачынае супрацоўнічаць з гукааператарам Алегам Сальхавым, які змог перадаць арыгінальнасць і непаўторнасць кожнага акорда і кожнай ноты з рэпертуару групы «Шах». З ім у 1991 годзе «Шах» запісвае свой альбом «Тэрор калекшн» на фірме Стаса Наміна. Дапамогу ў запісу гэтага альбома аказаў яшчэ адзін шыракавядомы гукааператар — Аляксандр Марозаў. У чэрвені 1991 года былі аднаўлены кампазіцыі 1985—1986 г. г. і запісаны тры новыя песні: «Перагрузка», «Стагоддзе Цемры» і «Тэрор калекшн», якая і дала назву альбому.

Крыху раней група падпісала кантракт на выпуск доўгаіграючага дыска ў Заходняй Германіі. На гастролі ў гэты тур акрамя Антоніа Гарсіа, паехалі басіст Анатоль Крупноў («Чорны Абеліск») і барабаншчык Андрэй Сазонаў («Друманоід»). У студыі «Рэд Лайн Муніч М'юзік быў запісаны альбом «Біуэйр («Асцерагайся»). Альбом выйшаў дастаткова «крутым» і прафесіянальным. Акрамя выпуску дыска група зрабіла гастрольны тур, аб якім А. Гарсіа гаворыць так: «Прынялі нас нармальна. Немцы, яны — усе лажова іграюць. Еўрапейскі ўзровень наогул нізкі, вось у Амерыцы — да! Але нас туды пакуль не запрашалі... Вось сыгралі зараз — 20 тысяч атрымалі... Тысячу — паўтары чалавек збіраем. Гэта зараз самы высокі ўзровень... Гэта толькі «Металіка» збірае стадыёны. А звычайныя трэшавыя каманды — яшчэ менш, чым мы...»

А прычынай гэтаму — музычны матэрыял, запісаны на апошнім дыску. Трэба адзначыць песні «Браты па крыві», «Говард», «Асцерагайся», «Божа, захоўвай чалавечную расу» і «Скажы «Хай» «Энтрэксу!». Гімнам трэш — рока гучыць кампазіцыя «Тоўтал Дэвастэйшн» («Татальнае спусташэнне»), у якой спяваецца аб спусташэнні чалавечых душ і вандалізме ў адносінах да акаляючага свету.

І як ні парадаксальна гэта гучыць — яны, нягледзячы на папулярнасць на Захадзе і англамоўныя песні, усе ж такі «руская» каманда, узрошчаная і выхаваная на нашых, айчынных традыцыях.

П. БЕСЯЦКІ,
асістэнт кафедры рускай літаратуры.

Саюз моладзі прапануе

ЖАДАЕЦЕ ПРАЦАВАЦЬ ЗА МЯЖОЙ?

і мець дадатковы заробак, тады гэта інфармацыя для вас.

Цэнтральны раённы камітэт Саюза Моладзі Беларусі г. Гомеля арганізуе выезд на работу ў Чэхію.

Перыяд працы: 6 тыдняў (з пачатку красавіка да паловы мая 1993 г.).

Узрост работнікаў: ад 18 да 50 гадоў.

Характар работ: сельскагаспадарчыя. Вырошчванне хмелю.

Працоўны час: 10—12 гадзін у дзень, 6-дзённы працоўны тыдзень.

Месца працы: Чэхія — 100 км ад Прагі.

Умовы пражывання: бясплатнае 4-разовае харчаванне, бясплатнае жыллё ў добраўпарадкаваных інтэрнатах.

Аплата працы: у кронах Чэхіі. Форма аплаты — здзельная. Кожны работнік зарабляе ў сярэднім 600 крон у тыдзень (29 крон Чэхіі = 1 долару ЗША).

Жадаючыя працаваць у Чэхіі аплачваюць праезд да Ужгарада і назад, а таксама афармляюць замежныя дакументы.

Транспарт па тэрыторыі Чэхіі прадастаўляецца бясплатна.

Не ўпусціце свой шанц!

Камплектацыя груп — да 1 сакавіка 1993 года.

Наш адрас: 246050, г. Гомель, вул. Сялянская, 14, Цэнтральны раённы камітэт СМБ, 2 паверх, каб. № 20. Тэл.: 53-55-81, 53-79-92, 53-31-16.

Пасля суда

РАСПЛАТА ЗА ХАЛАТНАСЦЬ

У нашай газеце за 10 лістапада 1992 года быў змешчаны матэрыял пад загалоўкам «Памылка, якая дорага каштуе, або сумная гісторыя з «вавёркамі» і «ласямі». У ім ішла размова аб тым, што касір Н. Я. Андрэева пры выплаце стыпендыі старастам акадэмічных груп гістарычнага, матэматычнага і філалагічнага факультэтаў 23 верасня пераплаціла 245 тыс. руб. Паколькі Н. Я. Андрэева з'яўлялася матэрыяльна адказнай асобай, у адносінах да яе была ўзбуджана грамадзянская справа па іску пракурора Цэнтральнага раёна г. Гомеля ў інтарэсах Гомельскага дзяржуніверсітэта. Яна разглядалася народным судом Цэнтральнага раёна г. Гомеля 22 студзеня 1993 г.

На судовым пасяджэнні прадстаўнік істца юрысконсульт ГДУ В. М. Рупін іск падтрымаў, аднак папрасіў суд спагнаць з адказчыцы 171 тыс. 897 руб., так як астатняя сума была ўнесена ў касу універсітэта Н. Я. Андрэевай, а таксама членамі калектыву ГДУ.

У ходзе судовага разгляду справы Н. Я. Андрэева іск прызнала і засведчыла, што ў час выдачы стыпендыі памылкова выдала грошы з «ласямі» замест «вавёрак», таму атрымалася такая вялікая недастача.

Судом устаноўлена, што паміж Н. Я. Андрэевай і адміністрацыяй ГДУ быў заключаны пісьмовы дагавор аб поўнай матэрыяльнай адказнасці.

На падставе арт. 121 КЗаП РБ, кіруючыся арт. 194 ГПК Рэспублікі Беларусь народны суд Цэнтральнага раёна вырашыў спагнаць з Н. Я. Андрэевай у карысць Гомельскага дзяржуніверсітэта 171 тыс. 897 руб. у лік пакрыцця страт, а таксама 17190 руб. дзяржпошліны ў даход дзяржавы.

Рашэнне суда ўступіла ў сілу.

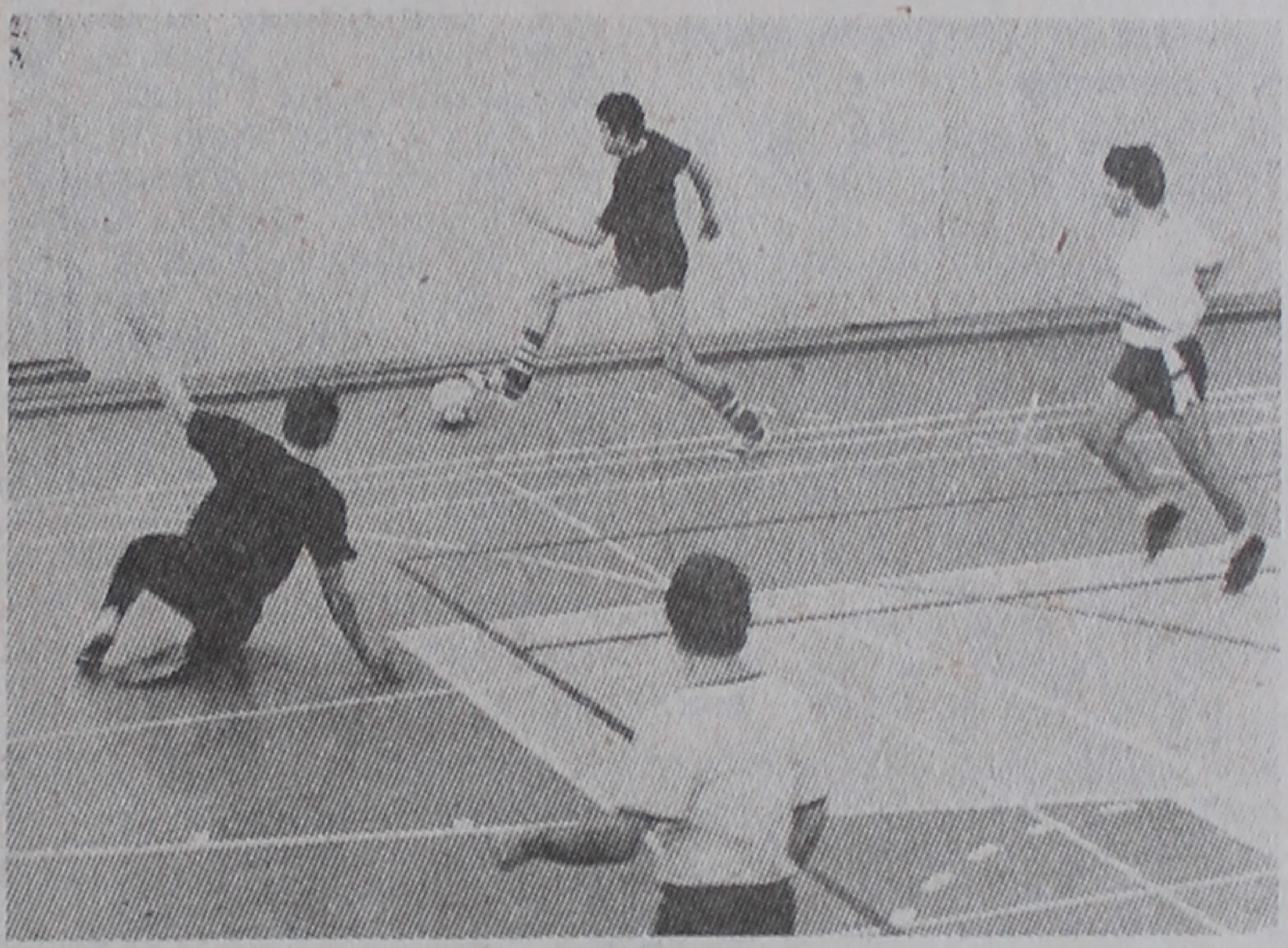

У мінулы чацвер у спартыўнай зале ГДУ адбылася таварысцкая сустрэча па міні-футболу паміж камандамі выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта і Гомельскага політэхнічнага інстытута. Нагадаем, што госці летась на сваёй пляцоўцы дабіліся над нашымі футбалістамі перамогі з лікам — 6:2. На гэты раз гаспадары пляцоўкі ўзялі рэванш — 10:7. Чатыры галы на рахунку загадчыка кафедры вышэйшай матэматыкі дацэнта У. М. Семенчука.

НА ЗДЫМКУ: адзін з эпізодаў матча.

Фота **У. Чысціка.**

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ВАКАНТНЫХ ПАСАД ПА КАФЕДРАХ:

— лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту — ст. выкладчыка;
— філасофіі — асістэнта;
— гісторыі ўсходнеславянскіх народаў — асістэнта;
— геафізікі — асістэнта;
— геаграфіі — асістэнта;
— педагогікі і псіхалогіі — дацэнта;
— рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства — прафесара;
— англійскай мовы — дацэнта.

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

Рэктарат.

Спорт

СЯРОД ЛІДЭРАЎ

У гарадскім спартыўным комплексе прайшоў II тур чэмпіянату рэспублікі па гандболу сярод жаночых каманд.

Наша каманда «ВВВ — Універсітэт» у першы дзень упэўнена перайграла каманду «Педінстытута» з Брэста — 47:24. У другі дзень нашы дзяўчаты перамаглі гандбалістак «Случа» са Слуцка — 35: 14. Наступным сапернікам нашых дзяўчат была каманда РВАР — РШВСМ з Мінска (рэспубліканскае вучылішча алімпійскага рэзерву — рэспубліканская школа вышэйшага спартыўнага майстэрства), у якой таксама наша каманда выйграла — 23:18.

У заключны дзень нашы гандбалісткі выйшлі на пляцоўку супраць галоўнай каманды рэспублікі — «Політэхнік» (Мінск). Нагадаю чытачам, што некалькі раней каманда «Політэхнік» прабілася ў 1/4 фінала еўрапейскага Кубка.

Гандбалісткі ГДУ выдатна выкарысталі фактар свайго поля, а ігракі нападзення з узрыўной Раісай Ціхановіч і жорсткая абарона дазволілі ў сярэдзіне першага тайма весці ў ліку 7:5. Аднак заканчэнне першага тайма за гасцямі — 16:12.

У другой палове сустрэчы гамяльчанкі то наступалі на пяткі мінчанкам, то адкочваліся ў ліку назад. У выніку перамаглі больш вопытныя госці — 31:26. У Раісы Ціхановіч больш трэці забітых мячоў (9).

Пасля другога тура лідзіруе «Політэхнік» — 14 ачкоў, у «ВВВ — Універсітэт» і РВАР — РШВСМ — па 10.

Цяпер у сакавіку першая шасцёрка правядзе аднакругавы турнір, па выніках якога вызначыцца чацвёрка, якая ў двухкругавым турніры і разыграе медалі чэмпіянату.

НА ЗІМОВЫМ ЧЭМПІЯНАЦЕ

У лёгкаатлетычным манежы «Дынама» прайшоў чэмпіянат Рэспублікі Беларусь па лёгкай атлетыцы.

Зборная каманда нашай вобласці заваявала па тры залатыя і сярэбраныя, пяць бронзавых жэтонаў і трэцяе агульнакаманднае месца. Прыемна адзначыць, што пяць узнагарод рознай вартасці з адзінаццаці заваявалі студэнты ГДУ.

Анатоль Бутчоўскі ў вострай канкурэнцыі ў фінале «вырваў» перамогу ў бегу на 800 м, паказаўшы даволі добры вынік для данай пары года — 1.51,7 сек. На гэтай жа дыстанцыі Юрый Сакалоў быў трэцім — 1.51,8 сек.

Юрый Мішчан заваяваў сярэбраную ўзнагароду на дыстанцыі 400 м — 49,3 сек. і бронзавую ў бегу на 200 м — 22,3 сек.

У бегу на 800 м у жанчын Алена Бычкоўская заваявала бронзавы жэтон — 2 мін. 8,1 сек.

В. МАРЧАНКА.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат факультэта фізічнай культуры, калектыў кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту выказваюць глыбокае спачуванне старшаму выкладчыку названай кафедры КАНЯХІНУ Міхаілу Васільевічу з выпадку напаткаўшага яго гора — смерці МАЦІ.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

«Гомельскі універсітэт» — газета Гомельскага дзяржаўнаг універсітэта імя Ф. Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

Спонсары газеты — Цэнтральны райсавет народных дэпутатаў г. Гомеля; НВП «Сучасныя тэхналогіі», прафком студэнтаў.

Гомельская фабрыка «Палесдрук» Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь г. Гомель, Савецкая, 1.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Аб'ём 1 друк. арк. Тыраж 1.500 экз. Заказ 67.

Падпісана да друку ў 16.00.